

РЕШЕНИЕ

№ 3267

гр. София, 17.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 33 състав,
в публично заседание на 06.04.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Галин Несторов

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **12824** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 145 и следващите от Административно процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на С. П. П. срещу решение на УС на НФ „КУЛТУРА“ по протокол № 21 от извънредно видео-заседание на Управителния съвет на Национален фонд „Култура“ от 22.11.2021 г., в частта, с която е отказано финансиране на проект вх. № ТІ 1571-52, с който оспорващата е кандидатствала в конкурс по програма „Творчески инициативи в областта на танцовото, цирковото и визуалното изкуство“, модул „Индивидуални проекти“ на Национален фонд „Култура“ /НФК/.

Изложени са съображения за нарушение на материалния закон и допуснати съществени процесуални нарушения, алтернативно и нищожност на оспорения акт, основания по чл. 146, т. 1 - т. 4 от АПК. Подробни съображения в тази насока са изложени в депозираните жалби, както и в представените по делото писмени бележки. В заключение от съда се иска да отмени оспорената заповед, като административната преписка бъде върната на административния орган за ново произнасяне.

В съдебно заседание оспорващата се представлява от адв. К. и адв. Т., които подържат жалбата и претендират разности по делото.

Ответникът – Управителен съвет на Национален фонд „Култура“, за съдебно заседание редовно призован, не изпраща представител. В писмено становище по делото аргументира недопустимост на жалбата поради липса на административна дейност, алтернативно сочи неоснователност на жалбата.

Административен съд София-град след като обсъди доводите на страните, прецени

представените по делото доказателства и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на чл. 168 АПК, за да се произнесе съобрази следното:

Със заповед № 3-301-36/01.10.2021 г. от ИД на НФК е обявен конкурс за финансово подпомагане по програма „Творчески инициативи в областта на танцовото, цирковото и визуалното изкуство“, модул „Индивидуални проекти“ на Национален фонд „Култура“, съобразно приети от УС на НФК условия. Със същата заповед е назначена конкурсната комисия, последствие изменена със заповед № 3-301-43/08.11.2021г. На л. 82-87 от делото са приложени условията за кандидатстване по програма „Творчески инициативи“ – модул 1 и краен срок за кандидатстване 27.10.2021г.

С проект индекс ТІ 1571-52 оспорващата е кандидатствала по горепосочената програма за сумата от 4000 лв. при общ бюджет на проекта 10000 лв. Проекта, именуван „Визуализация на стихове от български класически автори“, е с концепция създаване на кратки видео клипове, от 2-4 минути, в които по креативен и атрактивен начин един артист ще представи стихотворение на български автор.

Проектът на оспорващата, както и всички останали проекти, са разгледани на сесията на експертната комисия. По делото е приложено решението на комисията в табличен вид. Експертната комисия е изготвила доклад за резултатите от проведения конкурс. На извънредно заседание на УС на НФК, обективизирано в протокол № 21 от 22.11.2021 г. е взето решение за приемане на резултатите от конкурса „Творчески инициативи“.

Със заповед № 3-301-48/23.11.2021 г. на ИД на НФК е наредено да се сключат договорите и да се изплатят сумите на спечелилите кандидати.

При така установената фактическа обстановка, съдът достигна до следните правни изводи:

Обратно на поддържаното от ответника становище, настоящият състав намира, че актовете на УС на НФК по чл. 10 от Наредба № Н-5/27.06.2007 г. на МК подлежат на съдебен контрол по реда на АПК. Национален фонд "Култура" е юридическо лице на бюджетна издръжка към министъра на културата. Създаден е със Закона за закрила и развитие на културата /ЗЗРК/, където е определен и статутът му. Фондът подпомага развитието на културата, като набира, управлява и разходва средства, предназначени за провеждане на националната политика в областта на културата /чл. 24, ал. 3 от ЗЗРК/. Средствата по фонда се предоставят след провеждане на конкурс при условия и ред, определени от министъра на културата. Съгласно чл. 10, ал. 1 от Наредба № Н-5/27.06.2007 г. на МК, въз основа на протокола с решение на експертната комисия по оценка на проектите Управителния съвет с решение определя спечелилите конкурса проекти и размера на средствата от фонда по всеки от тях. Средствата от фонда се предоставят въз основа на сключени договори при условията на чл. 31, ал. 3 от ЗЗРК. При упражняването на тази си дейност УС на НФК има качеството на административен орган по смисъла на § 1 от ДР на АПК, като овластен въз основа на закон носител на административни правомощия, съответно актовете му подлежат на съдебен контрол по реда на чл. 145 и сл. от АПК. В този смисъл е и константната съдебна практика, от която настоящият състав не намира основание да се отклонява.

Жалбата е подадена в срок и от надлежно легитимирано лице - участник в конкурса за предоставяне на средства от НФК по програма „Творчески инициативи в областта на танцовото, цирковото и визуалното изкуство“, модул „Индивидуални проекти“ на Национален фонд „Култура“ /НФК/.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Съдът намира оспореното решение за издадено от орган със съответната материална

компетентност, определена с чл. 27, ал. 1, т. 3 и т. 7 от ЗЗРК и чл. 10, ал. 1 от Наредба № Н-5/27.06.2007 г. на Министерство на културата /МК/, вр. с чл. 31, ал. 3 от ЗЗРК. Съгласно последният от посочените текстове, средствата по Национален фонд "Култура" се предоставят след провеждане на конкурс при условия и по ред, определени от министъра на културата, като цитираната по-горе норма от Наредба № Н-5/27.06.2007 г. вменява в правомощие на УС на НФК, определянето на конкретните проекти които ще бъдат финансирани. Съгласно чл. 26, ал. 1 и ал. 2 от ЗЗРК, управителният съвет на НФК се състои от председател и 10 членове, като председател е министърът на културата, а при негова невъзможност да присъства, последният се замества от упълномощен от него заместник-министър. Управителният съвет заседава в присъствието на две трети от състава му и взема решенията си с мнозинство от повече от половината от общия брой на неговите членове. В чл. 13, ал. 3 от Правила за организацията на работата на Управителния съвет на Национален фонд "Култура" и устройството и дейността на Национален фонд "Култура", е предвидена възможност УС да заседава неприсъствено, чрез технически средства за връзка. На заседанието се осъществява видеозаснемане за нуждите на протоколирането на заседанието, като записът е за служебно ползване. След снемане на пълен протокол той се предоставя по електронен път на членовете на УС, които имат възможност в петдневен срок да представят бележки. Той се подписва от Председателя на УС и се удостоверява за вярност от съставителя на протокола.

Според информация, достъпна на интернет страницата на НФК към датата на провеждане на извънредното видео заседание на УС на НФК, със Заповед № РД09-1373/18.11.2021 г. на министъра на културата, е назначен УС на НФК с поименно посочен персонален състав от 10 души. Съгласно отразеното в протокола от заседанието на 22.11.2021 г., когато е взето оспореното решение, в това заседание са участвали всички членове на УС на НФК и упълномощеният заместник-министър В. К., а също самият министър на културата, изпълнителният директор на НФК и още четири лица, за които не е посочено с какъв статут са. Заседанието е проведено при дневен ред от пет точки, като т. 3 е "Приемане на резултатите по програма "Творчески инициативи" /л. 145, гръб/. Отново според отразеното в протокола /л. 159/, след направените разисквания, по т. 3 са приети цитираните по-горе решения. Протоколът е подписан от лицето, което го е водило и от заместник-министър В. К..

Съобразно цитираната нормативна уредба, оспореното решение е взето от компетентен колективен орган, при спазване на изискванията за кворум, като все пак следва да се отбележи, че в случая на заседанието са присъствали едновременно министърът на културата /който по право е председател на УС на НФК/ и нарочно упълномощен за това негов заместник, в противоречие с разпоредбата на чл. 26, ал. 2 от ЗЗРК. Същевременно обаче от съдържанието на протокола не може да се установи начинът, по който са гласували отделните членове на УС на НФК, а от там и дали е спазено изискването за приемането на решенията на съвета, включително и оспореното такова, с мнозинството определено в чл. 27, ал. 2 от ЗЗРК. Доколкото в заседанието са участвали всички членове на УС на НФК, съдът приема, че последно коментираното изискване е било изпълнено, в противен случай изобщо не би се формирало мнозинство за приемането на решенията. Съобразно горното, настоящият състав намира, че коментираните нарушения на процедурни правила не са от категорията на съществените, доколкото не биха могли да обусловят различен правен резултат при произнасянето на административния орган.

Решението на УС на НФК, в оспорената му част, е незаконосъобразно, тъй като не е спазено изискването за форма на административния акт и по-конкретно поради липсата на мотиви за приемането на това решение.

Съгласно чл. 59, ал. 1 от АПК, административният акт трябва да бъде издаден в установената форма, като неспазването ѝ представлява отменително основание по чл. 146, т. 2 от АПК. Когато административният акт се издава в писмена форма, той трябва да съдържа изчерпателно посочените реквизити в чл. 59, ал. 2 от АПК. Мотивите, под формата на изложение на фактическите и правните основания за издаване на акта, са задължителен реквизит на индивидуалния административен акт. Те съставляват обосноваването на акта, съображенията, които са ръководили органа при издаването на същия в този му вид и съдържание, независимо дали се касае за позитивен за заявителя административен акт или обратното. Мотивирането на административния акт има предназначение да представи подхода към въпроса и начина на разсъждение на административния орган за неговото решаване, да посочи какви фактически констатации прави органът и как прилага към тях правната норма, да посочи нормативната основа за издаването на конкретния акт със съответното съдържание, както и да изложи преценката и изводите относно доказателствата и цялата фактическа страна на въпроса. По този начин се създава възможност за проконтролиране на дейността по издаване на акта, както от заинтересованите лица, така и от органите, упражняващи контрол върху администрацията. Доколкото мотивите представят обяснението на съответния орган за конкретното му волеизявление, те трябва да бъдат достатъчно конкретни и да съдържат съображенията на органа по въпроса, който се решава с административния акт. Горните изисквания важат независимо дали административния орган действа в условията на обвързана компетентност или на оперативна самостоятелност, доколкото и в последния случай актът му подлежи на съдебен контрол за наличието на такава оперативна самостоятелност и спазването на изискванията за законосъобразност /чл. 169 от АПК/. Ето защо липсата на мотиви в акта представлява съществено нарушаване на изискването за форма, като съдебната практика еднозначно приема, че то е достатъчно основание за отмяна на административния акт, като незаконосъобразен. Констатно е и разбирането, че мотиви на акта липсват не само когато в същия не са изложени никакви съображения, но и когато такива съображения са от много общ характер или органът е изложил само правни основания без фактически обстоятелства и без да изложи конкретни съображения.

В този смисъл цитираното по-горе в решението обсъждане на заседанието на 22.11.2021 г. на т. 3 - програма "Творчески инициативи" определени проекти, при това от различни от оспорващата (проекти 24, 37, 40, 140, 171, 178, 238, 262, 426, 490 и 618), не може да бъде възприето като мотиви за процесния отказ. Въпросното обсъждане на първо място касае едновременно няколко отделни проекта, без членовете на УС да правят съществено разграничение между тях. Липсва отговор на основния въпрос, поставен от оспорващата – имали разлика между визуално изкуство и създаване на видео клипове (визуализация на стихове). Такъв отговор не може да се извлече и от обсъждането на проекти 171 и 618, които изрично са били обозначени като филми, във вр. с уточнението на В. К. за разликата. Липсва и конкретика относно установени несъответствия с общите критерии по чл. 8, ал. 2 от Наредба № Н-5/27.06.2007 г. и допълнителните такива от условията на конкурса на проект,

именуван „Визуализация на стихове от български класически автори“ вх. № ТІ 1571-52.

Следователно, решението на УС на НФК, в оспорената му част, е незаконосъобразно, тъй като не е спазено изискването за форма на административния акт и по-конкретно поради липсата на мотиви за приемането на това решение.

В случая не би могло да бъде приложено и ТР № 16/1975 г. на ОСГК, като се приеме, че мотивите на акта се съдържат в подготвителните документи по издаването му. По делото не са представени протоколи от проведеното обсъждане на проекта от експертната комисия, нито доклада по чл. 9, ал. 3, съдържащ реквизитите визирани в б. "а" до б. "г" от същата норма. От приложеното по делото в табличен вид приложение към доклада е записано лаконично „Програмата не подпомага екранно изкуство“. В случая отново има неяснота за обхвата на програмата в част „визуално изкуство“, конкретното предложение вх. № ТІ 1571-52. Действително и по аргумент от чл. 10, ал. 1 от Наредба №Н-5 от 27.06.2007 г. административният орган не е задължен да се съобрази с въпросното становище, но в такъв случай той е следвало да изложи обосновката си защо не го възприема, с посоченото по-горе съдържание. И обратното в случай, че напълно се възприема становището на помощния орган, то същото следва да отговаря на изискванията за обосноваване (мотиви). Доколкото такава обосновка в случая не е изложена, то от една страна в случая е нарушено както правото на защита на жалбоподателя, така и съда е поставен в невъзможност да осъществи адекватен съдебен контрол за законосъобразност на обжалвания акт, което е самостоятелно основание за отмяната на последния, поради неспазване изискването за форма на административния акт.

По изложените съображения съдът намира, че решението на УС на Национален фонд "Култура", в обжалваната му от С. П. П. по отношение на проект вх. № ТІ 1571-52 е незаконосъобразно, поради наличие на основание по чл. 146, т. 2 от АПК и като такова следва да бъде отменено.

Предвид естеството на акта и на основание чл. 173, ал. 2 от АПК, делото следва да бъде изпратено на УС на НФК като преписка, който след като прецени съдържащите се в административната преписка доказателства и изложи мотиви за тази преценка, да вземе съответно решение по проект на оспорващата С. П. П. с проект вх. № ТІ 1571-52.

При този изход на делото, основателна се явява претенцията на оспорващата страна за присъждане на сторените в производството разноски. Ето защо на жалбоподателя следва да се присъдят направените по делото разноски, възлизащи общо на 1070 лева, от които 70.00 лева – внесена държавни такси и 1000.00 лева действително изплатено възнаграждение на един адвокат, съгласно списък по чл. 80 от ГПК с приложени доказателства (л. 174-178).

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, чл. 173, ал. 2 и чл. 143, ал. 1 от АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение от 22.11.2021 г. по протокол № 21 от извънредно видео-заседание на Управителния съвет на Национален фонд „Култура“, в частта му, с която не е одобрен за финансиране проект вх. № ТІ 1571-52 „Визуализация на стихове от

български класически автори“ на С. П. П., с който оспорващата е кандидатствала в конкурс по програма „Творчески инициативи в областта на танцовото, цирковото и визуалното изкуство“, модул „Индивидуални проекти“ на Национален фонд „Култура“;

ИЗПРАЩА делото като административна преписка на Управителния съвет на Национален фонд "Култура" – [населено място] за произнасяне с мотивирано решение по проект вх. № ТП 1571-52 „Визуализация на стихове от български класически автори“ на С. П. П., съгласно дадените в мотивите на решението задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона;

ОСЪЖДА Национален фонд "Култура" с адрес [населено място], да заплати на С. П. П., ЕГН [ЕГН], сумата от 1070 (хиляда и седемдесет) лева, представляваща направени по делото разноски.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Решението да се съобщи на страните.

Съдия: